

Zittingsdocument

A9-0163/2023

28.4.2023

VERSLAG

over de gevolgen voor de EU-begroting 2024 van de stijgende financieringskosten van het herstelinstrument voor de Europese Unie (2023/2037(BUI))

Begrotingscommissie

Rapporteur: Johan Van Overtveldt

INHOUD

	Blz.
ONTWERPRESOLUTIE VAN HET EUROPEES PARLEMENT	3
INFORMATIE OVER DE GOEDKEURING IN DE BEVOEGDE COMMISSIE	8
HOOFDELIJKE EINDSTEMMING IN DE BEVOEGDE COMMISSIE	9

ONTWERPRESOLUTIE VAN HET EUROPEES PARLEMENT

over de gevolgen voor de EU-begroting 2024 van de stijgende financieringskosten van het herstelinstrument voor de Europese Unie (2023/2037(BUI))

Het Europees Parlement,

- gezien artikel 314 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU),
- gezien artikel 106 bis van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie,
- gezien zijn resolutie van [xx] over de algemene richtsnoeren voor de voorbereiding van de begroting 2024 – afdeling III – Commissie¹,
- gezien de conclusies van de Raad van 14 maart 2023 over de begrotingsrichtsnoeren voor 2024,
- gezien zijn resolutie van 15 december 2022 over het opschalen van het meerjarig financieel kader 2021-2027: een veerkrachtige EU-begroting die geschikt is voor nieuwe uitdagingen²,
- gezien zijn resolutie van 22 november 2022 over de uitvoering van de leenstrategie ter financiering van NextGenerationEU, het herstelinstrument van de Unie³,
- gezien Verordening (EU, Euratom) 2020/2093 van de Raad van 17 december 2020 tot bepaling van het meerjarig financieel kader voor de jaren 2021-2027⁴, de gezamenlijke verklaringen van het Parlement, de Raad en de Commissie in dit verband⁵ en de unilaterale verklaringen daarover⁶,
- gezien het Interinstitutioneel Akkoord van 16 december 2020 tussen het Europees Parlement, de Raad en de Commissie betreffende begrotingsdiscipline, samenwerking in begrotingszaken en goed financieel beheer, alsmede betreffende nieuwe eigen middelen, met inbegrip van een routekaart voor de invoering van nieuwe eigen middelen⁷,
- gezien Besluit (EU, Euratom) 2020/2053 van de Raad van 14 december 2020 betreffende het stelsel van eigen middelen van de Europese Unie en tot intrekking van

¹Aangenomen teksten, [xx].

² Aangenomen teksten, P9_TA(2022)0450.

³ Aangenomen teksten, P9_TA(2022)0400.

⁴ PB L 433 I van 22.12.2020, blz. 11.

⁵ PB C 444 I van 22.12.2020.

⁶ Aangenomen teksten, P9_TA(2020)0357.

⁷ PB L 433 I van 22.12.2020, blz. 28.

Besluit 2014/335/EU, Euratom (eigenmiddelenbesluit)⁸,

- gezien het voorstel van de Commissie van 22 december 2021 voor een besluit van de Raad tot wijziging van Besluit (EU, Euratom) 2020/2053 betreffende het stelsel van eigen middelen van de Europese Unie (COM(2021)0570) en het standpunt van het Parlement van 23 november 2022 daarover⁹,
 - gezien Verordening (EU) 2020/2094 van de Raad van 14 december 2020 tot vaststelling van een herstelinstrument van de Europese Unie ter ondersteuning van het herstel na de COVID-19-crisis¹⁰,
 - gezien de algemene begroting van de Europese Unie voor het begrotingsjaar 2023¹¹ en de gemeenschappelijke verklaringen van het Parlement, de Raad en de Commissie en de verklaring van de Commissie die daaraan zijn gehecht,
 - gezien artikel 93 van zijn Reglement,
 - gezien het verslag van de Begrotingscommissie (A9-0163/2023),
- A. overwegende dat artikel 311 VWEU bepaalt dat de Unie zich voorziet van de middelen die nodig zijn om haar doelstellingen te verwezenlijken en aan haar beleid uitvoering te geven;
- B. overwegende dat in het meerjarig financieel kader (MFK) 2021-2027 voor de periode van zeven jaar 12,9 miljard EUR in prijzen van 2018 (15 miljard EUR in lopende prijzen) is geprogrammeerd ter dekking van de financieringskosten in verband met het herstelinstrument van de Europese Unie (NGEU); overwegende dat dit cijfer gebaseerd was op de veronderstelling dat de rente op leningen geleidelijk zou stijgen van 0,55 % in 2021 tot 1,15 % in 2027;
- C. overwegende dat in het MFK 2021-2027 de terugbetaling van de financieringskosten van het NGEU onder het uitgavenplafond van rubriek 2b (veerkracht en waarden) valt, naast vlaggenschipprogramma's als Erasmus+, EU4Health, het programma voor burgerschap, gelijkheid, rechten en waarden en Creatief Europa;
- D. overwegende dat de leenstrategie ter financiering van NGEU doeltreffend is uitgevoerd; overwegende dat de Russische aanvalsoorlog tegen Oekraïne, die in februari 2022 begon, de inflatie heeft versneld, hetgeen heeft geleid tot een contra-inflatoire reactie van de Europese Centrale Bank en een overeenkomstige aanzienlijke stijging van de rentevoeten, die nu meer dan 3 % bedragen, en dus ook tot een stijging van de financieringskosten van NGEU;
- E. overwegende dat zonder onmiddellijke actie via een herziening van het MFK de hogere terugbetalingskosten van NGEU waarschijnlijk de beschikbare begrotingsmarges zullen overschrijden; overwegende dat dringend actie moet worden ondernomen om een situatie te voorkomen waarin de meeste, zo niet alle, beschikbare middelen uit hoofde

⁸ PB L 424 van 15.12.2020, blz. 1.

⁹ Aangenomen teksten, P9_TA(2022)0404.

¹⁰ PB L 433 I van 22.12.2020, blz. 23.

¹¹ PB L xxx.

van het flexibiliteitsinstrument en het enkelvoudig marge-instrument in 2023 en 2024 moeten worden gebruikt; overwegende dat de leningen in het kader van NGEU geconcentreerd zijn in 2022 en 2023, met veel hogere geprogrammeerde terugbetalingskosten in de tweede helft van de MFK-periode, hetgeen betekent dat hoger dan verwachte rentetarieven een aanzienlijk effect zullen hebben op de absolute kosten tussen 2025 en 2027;

- F. overwegende dat het Parlement, de Raad en de Commissie bij de aanneming van het MFK-akkoord zijn overeengekomen dat er bij uitgaven ter dekking van de financieringskosten van NGEU naar wordt gestreefd dat de uitgaven voor EU-programma's en -fondsen niet hoeven te worden verminderd;
- G. overwegende dat de drie instellingen in de juridisch bindende routekaart voor de invoering van nieuwe eigen middelen erkennen dat de geloofwaardigheid en de duurzaamheid van het terugbetalingsplan van NGEU afhankelijk zijn van de invoering van voldoende nieuwe eigen middelen; overwegende dat het besluit over het eerste pakket nieuwe eigen middelen nog hangende is in de Raad; overwegende dat het eerste pakket zal moeten worden aangevuld met voorstellen voor een tweede pakket eigen middelen om te zorgen voor een betrouwbaar en toereikend totaalniveau van aanvullende inkomsten, ook om de financieringskosten van NGEU te dekken;
 - 1. onderstreept dat de Unie in ieder geval haar wettelijke verplichting tot terugbetaling van de met NGEU verband houdende financieringskosten volledig zal nakomen; herinnert eraan dat het besluit om het plafond van de eigen middelen te verhogen met 0,6 % van het bruto nationaal inkomen betekent dat de EU-begroting ruimschoots is toegerust om de financieringskosten van NGEU te dekken;
 - 2. stelt met toenemende bezorgdheid vast dat de bedragen die zijn geprogrammeerd voor de terugbetaling van de financieringskosten van NGEU waarschijnlijk ontoereikend zijn, met name in 2023 en 2024, en dat de niet-toegewezen marges onder de meeste uitgavenplafonds, zoals de zaken er nu voorstaan, zeer beperkt of volledig afwezig zijn;
 - 3. dringt er nogmaals op aan dat de Commissie de begrotingsautoriteit van de EU tijdig gedetailleerde informatie verstrekt over de berekeningen die ten grondslag liggen aan de prognoses voor de financieringskosten van NGEU tot en met 2027, met inbegrip van de gebruikte aannames en parameters; sluit zich aan bij het verzoek van de Raad om volledige transparantie en zichtbaarheid ten aanzien van NGEU en verzoekt de Commissie alle relevante informatie te verstrekken, met inbegrip van overzichtstabellen over begrotingskredieten;
 - 4. vreest ten eerste dat als de nodige maatregelen uitblijven, de stijgende financieringskosten van NGEU het vermogen van de EU-begroting om de prioriteiten en het beleid van de Unie te financieren en in te spelen op nieuwe behoeften waarschijnlijk ernstig zullen beperken; onderstreept dat deze impact bovenop het effect van de hoge inflatie komt, waardoor de reële waarde van de EU-begroting daalt; onderstreept dat het gecombineerde effect betekent dat de EU-begroting minder in staat is om tegemoet te komen aan de behoeften van de mensen en de uitdagingen aan te pakken waarmee de Unie wordt geconfronteerd;
 - 5. benadrukt dat er dringend actie moet worden ondernomen door middel van een

herziening van het MFK om een situatie te voorkomen waarin hogere financieringskosten van NGEU het flexibiliteitsinstrument en het enkelvoudige marge-instrument in 2023 en 2024 zouden kunnen uitputten; benadrukt dat het uitblijven van maatregelen niet alleen het vermogen van de Unie zou beperken om te reageren op opkomende behoeften en crises – zowel binnen als buiten de Unie – maar het ook vrijwel onmogelijk zou maken om belangrijke nieuwe initiatieven, zoals de voorgestelde Europese chipsverordening, te financieren zonder te besnoeien op essentiële bestaande programma's of fondsen; benadrukt dat dit een feitelijke schending zou betekenen van de verbintenis van de drie instellingen om de uitgaven voor programma's of fondsen van de Unie niet te verminderen;

6. herinnert eraan dat de routekaart voor de invoering van nieuwe eigen middelen voorziet in de invoering van het eerste pakket eigen middelen in januari 2023, na bespreking in de Raad in uiterlijk juli 2022; benadrukt dat het niet naleven van de routekaart onaanvaardbaar is; verzoekt de Raad daarom onverwijld de nodige wijzigingen van het eigenmiddelenbesluit aan te nemen; verzoekt de Commissie zo spoedig mogelijk en uiterlijk in het derde kwartaal van 2023 voorstellen te doen voor een tweede pakket nieuwe eigen middelen;
7. wijst er voorts op dat de terugbetalingskosten van NGEU onderhevig zijn aan marktomstandigheden en door externe factoren worden beïnvloed, en dus inherent volatiel zijn; onderstreept dat schuldaflossing ook niet-discretionair van aard is en dat het onderwerpen ervan aan een plafond binnen een MFK-rubriek indruist tegen de realiteit van dergelijke uitgaven; herinnert daarom aan de eis van het Parlement tijdens de MFK-onderhandelingen om de terugbetalingskosten van NGEU boven de plafonds te plaatsen teneinde de druk op het MFK te verminderen, de financiering voor reeds overeengekomen programma's te vrijwaren en voor voldoende speelruimte onder de plafonds te zorgen om nieuwe initiatieven te financieren;
8. onderstreept dat de middelen die beschikbaar zijn binnen de marges onder de MFK-plafonds en via speciale instrumenten al ontoereikend zijn als gevolg van de talrijke crises en nieuwe initiatieven sinds het begin van het huidige MFK en dat het effect van verhoogde financieringskosten van NGEU deze tekortkomingen nog versterkt;
9. vraagt daarom nogmaals om een dringende en ambitieuze herziening van het MFK; verzoekt de Commissie in haar voorstel voor die herziening de nodige architectuur en financiering op te nemen om de terugbetalingskosten van NGEU doeltreffend te beheren, met behoud van de nodige financieringsniveaus voor programma's en beleidsmaatregelen, en ervoor te zorgen dat de begroting voldoende middelen heeft en flexibel genoeg is om aan toekomstige behoeften te voldoen en op crises te reageren;
10. onderstreept dat, met name gezien het effect van de kosten van NGEU op de begroting 2024, een herzien MFK, met inbegrip van een structurele oplossing voor NGEU, uiterlijk op 1 januari 2024 moet zijn ingevoerd;
11. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de Raad, de Commissie en de Rekenkamer.

INFORMATIE OVER DE GOEDKEURING IN DE BEVOEGDE COMMISSIE

Datum goedkeuring	26.4.2023
Uitslag eindstemming	+ : 26 - : 2 0 : 5
Bij de eindstemming aanwezige leden	Rasmus Andresen, Pietro Bartolo, Olivier Chastel, Andor Deli, Pascal Durand, José Manuel Fernandes, Eider Gardiazabal Rubial, Matteo Gazzini, Alexandra Geese, Vlad Gheorghe, Valérie Hayer, Eero Heinäluoma, Niclas Herbst, Monika Hohlmeier, Adam Jarubas, Moritz Körner, Joachim Kuhs, Zbigniew Kuźmiuk, Pierre Larroustou, Janusz Lewandowski, Margarida Marques, Andrey Novakov, Dimitrios Papadimoulis, Karlo Ressler, Bogdan Rzońca, Eleni Stavrou, Nicolae Ștefănuță, Nils Torvalds, Rainer Wieland, Angelika Winzig
Bij de eindstemming aanwezige vaste plaatsvervangers	Jan Olbrycht
Bij de eindstemming aanwezige plaatsvervangers (art. 209, lid 7)	João Albuquerque, Maria Veronica Rossi

HOOFDELIJKE EINDSTEMMING IN DE BEVOEGDE COMMISSIE

26	+
PPE	José Manuel Fernandes, Niclas Herbst, Monika Hohlmeier, Adam Jarubas, Janusz Lewandowski, Andrey Novakov, Jan Olbrycht, Karlo Ressler, Eleni Stavrou, Rainer Wieland, Angelika Winzig
RENEW	Olivier Chastel, Vlad Gheorghe, Valérie Hayer, Nils Torvalds
S&D	João Albuquerque, Pietro Bartolo, Pascal Durand, Eider Gardiazabal Rubial, Eero Heinäluoma, Pierre Larrourou, Margarida Marques
THE LEFT	Dimitrios Papadimoulis
VERTS/ALE	Rasmus Andresen, Alexandra Geese, Nicolae Ștefănuță

2	-
ID	Joachim Kuhs
NI	Andor Deli

5	0
ECR	Zbigniew Kuźmiuk, Bogdan Rzońca
ID	Matteo Gazzini, Maria Veronica Rossi
RENEW	Moritz Körner

Verklaring van de gebruikte tekens:

+ : voor

- : tegen

0 : onthouding